

Dosarul nr. 2ra-296/21

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) N. Arabadji
Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) A. Panov, I. Dutca, I. Țurcan

Î N C H E I E R E

21 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Chiron Vitalie în
interesul debitorilor Ceaicovschi Oleg și Ceaicovschi Angela, reprezentat de
avocatul Coșleț Petru,

în cauza civilă, la acțiunea oblică depusă de Chiron Vitalie în interesul
debitorilor Ceaicovschi Oleg și Ceaicovschi Angela împotriva Întreprinderii cu
Capital Străin "Prime Capital" Societate cu Răspundere Limitată și Jelezoglo
Nicolai, executorul judecătoresc Bănărescu Anatolie cu privire la repunerea în
termenul de contestate, recunoașterea nulității contractelor de vânzare-cumpărare,
dispunerea înstrăinării bunurilor la licitație și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2020, prin care s-a
respins apelul declarat de Chiron Vitalie în interesul debitorilor Ceaicovschi Oleg
și Ceaicovschi Angela, reprezentat de avocatul Coșleț Petru și s-a menținut
hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 18 iunie 2019,

c o n s t a ț ă :

La 16 august 2017, Chiron Vitalie în interesul debitorilor Ceaicovschi Oleg și
Ceaicovschi Angela a depus acțiune oblică împotriva ÎCS "Prime Capital" SRL și
Jelezoglo Nicolai, executorul judecătoresc Bănărescu Anatolie cu privire la
repunerea în termenul de contestate, recunoașterea nulității contractelor de
vânzare-cumpărare, dispunerea înstrăinării bunurilor la licitație și încasarea
cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, Chiron Vitalie a menționat că la 03 mai 2011, i-a dat cu
împrumut lui Ceaicovschi Oleg suma de 150 000 euro până la data de 01 martie
2013.

Deoarece Ceaicovschi Oleg nu a restituit suma în termen, s-a adresat cu
cerere de chemare în judecată privind încasarea datoriei și a dobânzii de întârziere.

Astfel, prin hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 23 martie 2015, s-a încasat de la Ceaicovschi Oleg în beneficiul lui Chiron Vitalie suma de 150 000 euro cu titlu de împrumut și suma de 75 840 de euro cu titlu de dobândă de întârziere.

Hotărârea a devenit irevocabilă prin neatacare.

Ulterior, în scopul asigurării executării documentului executoriu, executorul judecătoresc Bănărescu Anatolie a aplicat sechestrul pe bunurile imobile și anume terenul cu suprafața de 0,54 ha și casa de locuit amplasate în XXXXX și terenul cu suprafața de 0,054 ha amplasat în XXXXX.

Chiron Vitalie a specificat că în luna noiembrie 2015, a fost citat în instanța de judecată în calitate de pârât la acțiunea lui Jelezoglo Nicolai, prin care a solicitat anularea sechestrului aplicat asupra bunurilor imobile - terenul cu suprafața de 0,54 ha și casa de locuit amplasate în XXXXX și terenul cu suprafața de 0,054 ha amplasat în XXXXX.

Astfel, a reiterat că în cadrul examinării cauzei, s-a constatat că între debitorii Ceaicovschi Oleg, Ceaicovschi Angela și ÎCS "Prime Capital" SRL a fost încheiat un contract de împrumut cu ipotecă, prin care debitorii au gajat bunurile imobile în litigiu ÎCS "Prime Capital" SRL.

Potrivit Raportului de evaluare din 26 iunie 2013, bunul imobil - terenul cu suprafața de 0,54 ha și casa de locuit amplasate în XXXXX au fost evaluate la prețul de piață de 6 864 290 de lei sau 550 941,47 dolari SUA, iar potrivit Raportului de evaluare din 25 septembrie 2013, terenul cu suprafața de 0,054 ha amplasat în XXXXX a fost evaluat la prețul de piață de 1 610 000 lei sau 124 661,24 dolari SUA.

Deci în total, bunurile imobile au fost evaluate la prețul de piață de 675 602,71 de dolari SUA.

Deoarece Ceaicovschi Oleg și Ceaicovschi Angela nu au restituit împrumutul, la 08 aprilie 2014, ÎCS "Prime Capital" SRL a înaintat o notificare debitorilor, prin care a solicitat transmiterea benevolă a bunurilor imobile ipotecate pentru a fi înstrăinate.

Prin Acordurile nr. 1482 și 1483 din 08 aprilie 2014, debitorii Ceaicovschi Oleg și Ceaicovschi Angela au transmis benevol bunurile ipotecate ÎCS "Prime Capital" SRL pentru înstrăinare.

Totodată, prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 1484 din 08 aprilie 2014, ÎCS "Prime Capital" SRL, care acționa în numele lui Ceaicovschi Oleg și Ceaicovschi Angela, a înstrăinat lui Jelezoglo Nicolai terenul cu suprafața de 0,54 ha și casa de locuit amplasate în XXXXX la prețul de numai 250 000 dolari SUA, iar prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 1486 din 08 aprilie 2014, ÎCS "Prime Capital" SRL a înstrăinat lui Jelezoglo Nicolai terenul cu suprafața de 0,054 ha amplasat în XXXXX la prețul de numai 51 306 dolari SUA.

Astfel, prețul total al bunurilor imobile înstrăinate a constituit suma de 301 306 dolari SUA, care urma a fi achitată în rate, prin urmare au fost înstrăinate la un preț mult mai mic decât prețul lor de piață, motiv pentru care contractele de vânzare-cumpărare urmează a fi anulate.

În acest sens a invocat că ÎCS "Prime Capital" SRL nu a depus un preaviz la organul cadastral teritorial privind intenția de exercitare a dreptului de creditor gajist, motiv pentru care contractele de vânzare-cumpărare contravin legii și sunt lovite de nulitate absolută.

Totodată, a indicat că ÎCS "Prime Capital" SRL avea obligația de a înstrăina bunurile imobile gajate la un preț comercial rezonabil și în interesul major al creditorilor, or bunurile imobile au fost înstrăinate cu un preț mai mic de 374 296,71 de dolari SUA decât prețul lor real de piață.

Chiron Vitalie a invocat că deoarece debitorii Ceaicovschi Oleg și Ceaicovschi Angela au o datorie față de el în sumă de 225 840 de euro și se eschivează de la contestarea contractelor de vânzare-cumpărare lovite de nulitate absolută, este în drept în locul debitorilor de a interveni în proces cu acțiune oblică, cu intervenirea instanței de judecată de a dispune înstrăinarea bunurilor imobile sub control judiciar și prin licitație publică, cu desemnarea executorului judecătoresc Bănărescu Anatolie responsabil de înstrăinarea acestor bunuri.

Chiron Vitalie a solicitat repunerea în termenul de contestare a contractelor; recunoașterea nulității contractelor de vânzare-cumpărare nr. 1484 din 08 aprilie 2014 și nr. 1486 din 08 aprilie 2014, încheiate între ÎCS "Prime Capital" SRL, care acționa în numele lui Ceaicovschi Oleg și Ceaicovschi Angela și Jelezoglo Nicolai; dispunerea înstrăinării bunurilor imobile sub controlul instanței de judecată cu desemnarea executorului judecătoresc Bănărescu Anatolie de a înstrăina bunurile imobile la licitație publică și încasarea de la pârâți în mod solidar a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 18 iunie 2019, acțiunea oblică depusă de către Chiron Vitalie în interesul debitorilor Ceaicovschi Oleg și Ceaicovschi Angela a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a se pronunța astfel, prima instanță cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că obiectul litigiului dedus judecării prin cererea înaintată de reclamantul Chiron Vitalie constituie raporturile juridice rezultate din exercitarea drepturilor debitorilor Ceaicovschi Oleg și Ceaicovschi Angela, în temeiul art.599 din Codul civil (în redacția de până la 01 martie 2019).

De asemenea, instanța de fond a menționat că prin hotărârea Judecătoriei Rișcani, mun. Chișinău din 08 iulie 2016, mentinută prin decizia Curții de Apel din 28 martie 2017, acțiunea depusă de Jelezoglo Nicolai a fost admisă integral și au fost anulate toate sechestrurile aplicate asupra bunurilor imobile în litigiu, iar prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 31 ianuarie 2018, au fost considerate inadmisibile recursurile declarate de Agheev Dmitrii, Chiron Vitalie și Cucereanu Alexandra împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2017.

Prin urmare, prima instanță a stabilit că hotărârea Judecătoriei Rișcani, mun. Chișinău din 08 iulie 2016 a devenit irevocabilă, iar în contextul celor menționate și având în vedere principiul autorității lucrului judecat, care a devenit irevocabilă, cererea de chemare în judecată este neîntemeiată.

Astfel, instanța a stabilit că, deși de către alți creditori ai debitorului Ceaicovschi Oleg au fost depuse cereri privind admiterea creanțelor din contul bunurilor imobile ipotecate, aplicând sechestrurile și interdicții în scopul asigurării

acțiunilor civile, creditorul gajist are dreptul preferențial, conform art.454 din Cod civil (în redacția de până la 01 martie 2019), la satisfacerea creanțelor.

Referitor la cerința privind constatarea nulității absolute a contractelor de vânzare-cumpărare nr.1484 și nr.1486 din 08 aprilie 2014, instanța de fond a considerat-o ca neîntemeiată și pasibilă de a fi respinsă, or reclamantul a invocat prevederi legale generale cu privire la nulitatea actului - art.220 din Cod civil (în redacția de până la 01 martie 2019), dar fără de a constata expres, care norme imperative ar fi fost încălcate la semnarea actelor juridice.

Instanța de fond a reținut că ÎCS "Prime Capital" SRL a respectat toate prevederile legale pentru inițierea procedurii de exercitare a dreptului de gaj, în acest sens la data de 14 februarie 2014, în adresa debitorilor ipotecari au fost expediate două notificări privind exercitarea dreptului de gaj și care au fost recepționate de ambii debitori la data de 19 februarie 2014 și 24 februarie 2014, fapt ce se confirmă prin avizele de recepție.

Deci, în baza contractelor de vânzare-cumpărare nr.1484 și nr.1486 din 08 aprilie 2014, Jelezoglo Nicolai a achitat în contul ÎCS "Prime Capital" SRL suma de 220 000 dolari SUA, fapt confirmat prin chitanțele respective, totodată, conform aceluiași contracte, dreptul de posesie și de folosință în privința bunurilor procurate s-a transmis cumpărătorului în ziua încheierii contractelor.

Iar, pe parcursul a circa 4 ani, Jelezoglo Nicolai folosește aceste bunuri imobile conform destinației, locuind împreună cu familia.

Având în vedere circumstanțele menționate, instanța a reiterat că creanța creditorului Chiron Vitalie față de debitori nu este una certă, lichidă și exigibilă, circumstanțe ce denotă cu certitudine imposibilitatea reclamantului de a acționa în numele presupusului „debitor”, iar afirmația reprezentantului reclamantului precum că Ceaicovschi Angela, de rând cu Ceaicovschi Oleg, are o datorie față de reclamant în sumă de 225 840,00 euro, se consideră declarativă, dat fiind faptul că nu au fost prezentate careva probe privind urmărirea bunurilor, ce aparțin cu drept de proprietate lui Ceaicovschi Angela și Ceaicovschi Oleg, întru executarea titlului executoriu eliberat pe numele lui Ceaicovschi Oleg.

Totodată, instanța a concluzionat că nici creanța creditorului Chiron Vitalie nu era una certă, lichidă și exigibilă la momentul încheierii actelor de către debitorul Ceaicovschi Oleg, deoarece hotărârea judecătorească, prin care a fost constatată creanța, a devenit definitivă și executorie numai la data de 23 aprilie 2015, fiind eliberat Titlul executoriu, iar actele contestate, și anume contractele de vânzare-cumpărare a bunurilor imobile, au fost încheiate, între Ceaicovschi Oleg și Ceaicovschi Angela, în calitate de vânzători, din numele cărora a acționat ÎCS „Prime Capital” SRL și Jelezoglo Nicolai, în calitate de cumpărător, la data de 08 aprilie 2014, adică cu un an înainte de constatarea creanței creditorului Chiron Vitalie.

La fel, instanța a specificat că nu au fost prezentate careva probe, ce ar confirma faptul refuzului sau omiterea, de către debitorul Ceaicovschi Oleg de a-și exercita drepturile în dauna creditorului, sau intentarea procedurii de executare în baza Titlului executoriu, eliberat în temeiul hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chisinau din 23 martie 2015, întreprinderea cărorva acțiuni întru executarea

documentului executoriu, stabilirea cotelor-părți din bunurile imobile ce ar fi aparținut cu drept de proprietate debitorului Ceaicovschi Oleg, în situația când bunurile, reieșind din extrasul din Registrul bunurilor imobile, au fost înregistrate cu cota parte de 1,0 după Ceaicovschi Angela și Ceaicovschi Oleg.

Referitor la capătul de cerere privind repunerea în termen, în argumentarea căruia reprezentantul reclamantului a invocat, că despre existența contractelor de vânzare-cumpărare contestate a aflat numai după acționarea în judecată de către pârâtul Jelezoglo Nicolai în luna noiembrie 2015, instanța a relevat că contractele de vânzare-cumpărare au fost încheiate la data de 08 aprilie 2014, adică în moment ce reclamantul nici nu a avut vre-o creanță certă, lichidă și exigibilă față de Ceaicovschi Oleg, cu atât mai mult față de Ceaicovschi Angela, circumstanțe ce denotă imposibilitatea repunerii în termen de contestare a contractelor menționate

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2020, s-a respins apelul declarat de Chiron Vitalie în interesul debitorilor Ceaicovschi Oleg și Ceaicovschi Angela, reprezentat de avocatul Coșleț Petru și s-a menținut hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 18 iunie 2019.

La 04 decembrie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Chiron Vitalie în interesul debitorilor Ceaicovschi Oleg și Ceaicovschi Angela, reprezentat de avocatul Coșleț Petru, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă.

Recurentul, în motivarea recursului a invocat că la adoptarea hotărârilor, instanțele de judecată ierarhic inferioare au interpretat eronat probele prezentate, iar în consecință au aplicat eronat legea materială, fapt ce constituie temei de declarare a recursului.

De asemenea, a menționat că prin acțiunea oblică, s-a solicitat repunerea în termenul de contestare a contractelor de vânzare-cumpărare din 08 aprilie 2014, însă în motivarea hotărârii instanței de fond, nu este clar dacă instanța a repus sau nu acțiunea în termenul de contestare a contractelor, iar în partea dispozitivă a hotărârii acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 25 ianuarie 2021, instanța de recurs a expediat în adresa intimaților copia recursului, fiind recepționat de către executorul judecătoresc Bănărescu Anatolie și ÎCS "Prime Capital" SRL la data de 28 ianuarie 2021, conform avizelor de recepție (f.d. 134-135 Vol. II), iar plicul expediat în adresa lui Jelezoglo Nicolai a fost restituit instanței de recurs cu mențiunea "nereclamat" (f. d. 133 Vol. II).

La 09 februarie 2021, Jelezoglo Nicolai a depus referință la recursul declarat de Chiron Vitalie în interesul debitorilor Ceaicovschi Oleg și Ceaicovschi Angela, prin care a solicitat să fie considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

Prevederile art. 434 din Codul de procedură civilă stipulează că, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Chiron Vitalie în interesul debitorilor Ceaicovschi Oleg și Ceaicovschi Angela urmează a fi considerat inadmisibil din motiv că este depus cu omiterea termenului de declarare a recursului.

Potrivit procesului-verbal al ședinței instanței de apel din 28 ianuarie 2020, în ședința de judecată a fost prezent reprezentantul lui Chiron Vitalie, avocatul Coșleț Petru (f.d. 96-98 Vol. II).

În conformitate cu art. 389 alin. (4) din Codul de procedură civilă, decizia integrală se întocmește în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului deciziei și se publică pe pagina web a instanței judecătorești.

La fel, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, la 27 februarie 2020, decizia instanței de apel a fost publicată pe pagina web a instanței judecătorești, iar la 02 martie 2020, decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa părților (f.d. 107Vol. II) și

Deci recurentul a avut posibilitatea de a lua cunoștință cu decizia motivată a instanței de apel începând cu data de 27 februarie 2020.

Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că Chiron Vitalie urma să depună diligența necesară și să solicite într-un termen rezonabil eliberarea unei copii a deciziei motivate, în caz că nu a recepționat-o prin poștă, sau să ia cunoștință de materialele dosarului.

Or, dispozitivul deciziei instanței de apel a fost pronunțat la 28 ianuarie 2020, însă recursul a fost declarat numai la data de 04 decembrie 2020, cu încălcarea termenului prevăzut de art. 434 din Codul de procedură civilă.

În consecință, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că recurentul, la depunerea recursului a încălcat termenul de 2 luni stabilit de lege, care este un termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Drept urmare la caz, se va reține că Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat, că ține de obligația părților de a întreprinde măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a contesta în termen hotărârea judecătorească (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Astfel fiind, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv ar împiedica rămânerea irevocabilă a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice, fapt ce ar duce la încălcarea prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că cererea de recurs este depusă cu omiterea evidentă a termenului de declarare, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că în temeiul art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, recursul declarat de către Chiron Vitalie în interesul debitorilor Ceaicovschi Oleg

și Ceaicovschi Angela, reprezentat de avocatul Coșleț Petru, urmează a fi considerat inadmisibil, fiind depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434.

În conformitate cu art. 269-270, art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. b), art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Chiron Vitalie în interesul debitorilor Ceaicovschi Oleg și Ceaicovschi Angela, reprezentat de avocatul Coșleț Petru.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Mariana Pitic

Dumitru Mardari